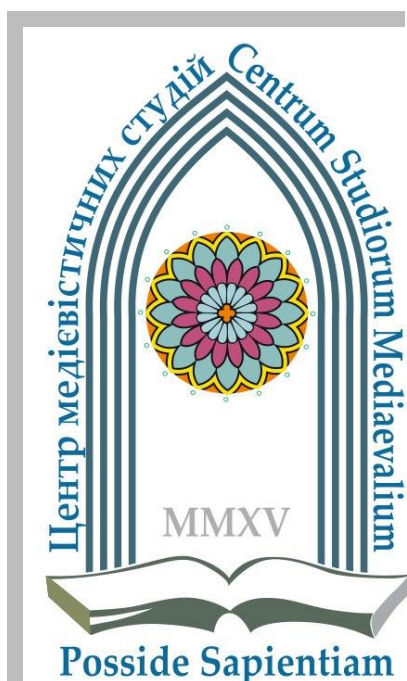

Рецензії та огляди

ЦЕНТР МЕДІЄВІСТИЧНИХ СТУДІЙ – CENTRUM STUDIORUM MEDIAEVALIUM (2015–2020)

Прикарпаття та історична Галицька земля має багату спадщину, що своїм корінням сягає в античну добу та Середньовіччя. Втім пріоритет спеціалізованих медієвістичних студій краю у XIX–XX ст. належав радше значно старішим і авторитетнішим Львівському національному університету імені Івана Франка і Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича.

Вивчення історії Середніх віків створеного 1940 р. Станиславівського учительського (від 1950 р. педагогічного) інституту, від 1963 р. – Івано-Франківського педагогічного інституту, а від 1992 р. – Прикарпатського університету імені Василя Стефаника (статус національного отримав 2004 р.) до кінця XX ст.

Колектив Центру медієвістичних студій (1 травня 2019 р.). Зліва – направо: Остап Кардаш, Андрій Носенко, Андрій Стасюк, Мирослав Волощук, Ірина Тимар, Сергій Дубчак

Колектив Центру медієвістичних студій (23 грудня 2017 р.). Зліва – направо: Михайло Климович, Андрій Носенко, Сергій Дубчак, Андрій Стасюк, Мирослав Волощук, Остап Кардаш, Ірина Тимар

головно залишалося сферою інтересів окремих археологів, наприклад Борис Василенко (1940–2017), Богдан Томенчук, чи істориків, як от Володимир Грабовецький (1928–2015), Ярослав Мельничук (1930–1986), Петро Сіреджук, Василь Дебенко, – та й то побіжно. Наукової школи чи напряму/ів за цей час, як зокрема у сусідніх Львові¹, Чернівцях² чи інших українських університетах ще з ХІХ ст.¹, на жаль, не склалося.

¹ Козловський С. *Медієвістика у Львівському університеті (1784–1914 рр.)*. Автореферат ... кандидата історичних наук. 07.00.02 – всесвітня історія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012; Юрейко П. *Медієвістичні студії у Львівському університеті в міжвоєнний період (1919–1939)*. Автореферат ... кандидата історичних наук. 07.00.02 – всесвітня історія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012.

² Балух В., Масан О. *Вивчення і викладання стародавньої, античної та середньовічної історії в Чернівецькому університеті (1875–2000 рр.)*. *Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології: Збірник наукових праць*. Чернівці: Золоті литаври, 2000, т. 3, 5–17; Їх же. *Творчий шлях кафедри етнології, античної та середньовічної історії за 60 років*. *Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології: Збірник наукових праць*. Чернівці: Золоті литаври, 2001, т. 1, 9–20.

Ситуація мала шанс змінитися після створення 1992 р. на основі кафедри загальної історії – кафедри історії Стародавнього світу і Середніх віків, що під керівництвом професора Ярослава Заборовського (1939–2021) проіснувала до 1998 р., а започаткований ним студентський науковий семінар *"Історія Церкви в античну добу і середньовіччя"* – до 1999 р.² За ці роки сформувалася плеяда небайдужих до медієвістики молодих людей, а тому після створення 1999 р. на основі кафедр історії Стародавнього світу і Середніх віків та Нової й Новітньої історії кафедри всесвітньої історії інтерес до напряму не зник. Один з останніх випускників наукового семінару та кафедри історії Стародавнього світу і Середніх віків Мирослав Волощук 2003 р. закінчив аспірантуру, 30 вересня 2005 р. на спеціалізованій вченій раді Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича захистив кандидатську дисертацію *"Військово-політичні стосунки Угорського королівства з Галицьким та Галицько-Волинським князівством (кінець XII–XIII ст.)"*, а 26 травня 2015 р. на спеціалізованій вченій раді Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича Національної Академії наук України та Інституту народознавства Національної Академії наук України у Львові – докторську дисертацію на тему *"«Русь» в Угорському королівстві (XI – друга половина XIV ст.): суспільно-політична роль, майнові стосунки, міграції"*. За роки його роботи на кафедрі всесвітньої історії (від 2003 р.), функціонуванню впродовж 2006–2013 рр. студентського гуртка *"Фортеці Волині, Карпат і Прикарпаття доби Середньовіччя"* було підготовлену необхідну кадрову базу задля подальшого розширення та поглиблення медієвістичних студій.

Відтак, з ініціативи М. Волощука та згідно з наказом ректора Державного вищого навчального закладу *"Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"* Ігоря Цепенди від 29 грудня 2015 р. при кафедрі всесвітньої історії на громадських засадах постав Центр медієвістичних студій (далі – ЦМС).

Фахівцями ЦМС є дипломовані випускники аспірантури кафедри всесвітньої історії, аспіранти та студенти старших курсів факультету

¹ Лиман С. И. *Идеи в латах: Запад или Восток? Средневековье в оценках медиевистов Украины (1804 – первая половина 1880-х гг.)*. Харків: ХГАК, 2009, 688.

² Див.: Волощук М. Заборовський Ярослав Юрійович. *Інститут історії і політології: 70 років педагогічної, наукової й громадської діяльності* / під ред. М. Кугутяка. Івано-Франківськ: Видавець Третяк І. Я., 2010, 159–160; Волощук М., Дрогобицький І., Делятинський Р. "Легенда історичного факультету". Пам'яті Ярослава Юрійовича Заборовського. *Галичина: науковий і культурно просвітній краєзнавчий часопис*. 2021, вип. 34.

історії, політології і міжнародних відносин – учні М. Волощука Андрій Стасюк (11 жовтня 2016 р. на спеціалізованій вченій раді Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича Національної Академії наук України та Інституту народознавства Національної Академії наук України у Львові захистив кандидатську дисертацію на тему *"Місіонерська діяльність Ордену францисканців на Русі XIII – першої третини XV ст."*, досліджує місіонерську діяльність жебрущих чернечих орденів на Русі XIII–XV ст., історію середньовічних та ранньомодерних сакральних пам'яток Галича XII–XVIII ст.), Андрій Павлюк (2015–2016) (вивчав епоху Великого переселення народів III–VIII ст., франко-лангобардські військово-політичні та міждинастичні відносини V–VII ст.), Сергій Дубчак (досліджував епоху Великого переселення народів III–VIII ст., королівство вандалів і алан у Північній Африці крізь призму релігійної політики і міжконфесійного протистояння місцевих володарів), Ірина Тимар (28 вересня 2021 р. на спеціалізованій вченій раді Львівського національного університету імені Івана Франка захистила кандидатську дисертацію на тему *"Образ половців в польській історичній думці XI–XV ст."*), Андрій Носенко (досліджував генеалогію князів Рязанської землі XII – першої третини XIII ст. та долі руських князів-втікачів у землях Пястів XI–XIII ст.), Остап Кардаш (вивчає місіонерську діяльність кельтських та франкських ченців у так званій «*Молодшій Європі*» VI–IX ст., східний фронтір канонічного протистояння латинської та кирило-мефодіївської традицій IX–XI ст.), Михайло Климович (досліджує експериментальне будівництво річкового транспорту IX–XIII ст. за археологічними пам'ятками з території України, головно Подніпров'я та Подністрів'я).

В рамках наукової роботи окреслено два магістральні напрямки досліджень: *"Галич і Галицька земля (до кінця XVIII ст.)"* та *"Міграційні процеси і міжнародні відносини в Європі IX–XIV ст."*. До пріоритетів роботи фахівців ЦМС належить й вивчення фортифікаційного періоду історії міста Станиславів (1662–1812), термінологічні студії з історії Русі IX–XVI ст., експериментальна археологія та історична реконструкція, котра забезпечується завдяки співпраці з відповідними колективами *"Siedmund"*, *"Чорна Галич"*, *"Застава"*, *"Варуфорос"*, *"Форзац"*, *"Відірвана Бірка"*, а також проектом *"Середньовічна корабельня"*.

Фахівці ЦМС неодноразово брали участь у інвазійних та неінвазійних археологічних дослідженнях на терені Національного заповідника *"Давній Галич"* (Івано-Франківська обл., Україна), Історико-куль-

Круглий стіл з питань вивчення історії Галича. Більшівці (Галицький район), 23 травня 2018 р.

Після лекції на запрошення. Зліва – направо: фахівець ЦМС Андрій Носенко, проф. Ігор Данилевський (Москва, Росія), директор ЦМС Мирослав Волощук, доц. Албена Стаменова (Софія, Болгарія). 13 листопада 2017 р.

Після лекції на запрошення. Анета Голембьовська-Тобіаш (Плзень, Чехія) та Радослав Лівох (Краків, Польща). 2 травня 2018 р.

Центр медієвістичних студій – співорганізатор X Міжнародної наукової конференції серії Colloquia Russica "Дипломатія середньовічної Русі (X–XVI ст.)", 9–11 жовтня 2019 р. Краків, Польща. На світлині Мирослав Волощук та Андрій Стасюк

турного заповідника "Давній Пліснеськ", у рамках проекту "Archaeo Centrum Čechy-Bavorsko" (за співпраці Західночеського університету у Пльзні та Історичного парку Барнау-Тахов), були долучені упродовж 2015–2020 рр. до роботи грантового проекту "Włosi w europejskiej i polskiej przestrzeni kulturowej. Migracje – osadnictwo – dziedzictwo kulturowe" (Університет імені Адама Міцкевича у Познані, Польща) тощо.

Міжнародна співпраця ЦМС головно скерована на партнерів з польських наукових інституцій і вищих навчальних закладів (Варшавський, Ягелонський університети, Академія наук у Варшаві та Академія вмінь у Кракові, Університет Казимира Великого у Бидгощі, Університет Адама Міцкевича у Познані, Університет Марії Кюрі Склодовської у Любліні, Лодзький університет, Педагогічний університет імені Комісії народної освіти в Кракові), Університету Коменського у Братиславі (Словаччина), Печського та Дебреценського університетів, Університету Йозефа Аттіли у Сегеді, а також Інституту Балашші у Будапешті (Угорщина), Західночеського університету у Пльзні, Карлового університету у Празі (Чехія), Інституту Великого князівства Литовського в Університеті Вітовта Великого у Каунасі (Литва), Університету Святого Климента Охридського у Софії (Болгарія), Сучавського університету імені Стефана Великого (Румунія), Республіканського інституту вищої школи в Мінську (Білорусь), Університету у Новому Саді (Сербія), Університету Любляни (Словенія) та ін.

Фахівці ЦМС отримали можливість відбути наукові стажування, проводити власні дослідження та вдосконалювати особисті професійні компетентності у рамках отриманих Стипендій Польського Комітету UNESCO (Варшавський університет, Польща), Уряду Польщі для молодих науковців (Варшава – Краків, Польща), Музею історії Польщі (Варшава, Польща), Каси імені Мянвського (Варшава, Польща), Стипендіальної програми ОБТА відділу "Artes Liberales" (Варшавський університет, Польща), Словацької академічної інформаційної агенції (SAIA, Братислава, Словаччина), Стипендії імені королеви Ядвіги (Краків, Польща), Міжнародного Вишеградського фонду (у Чехії й Угорщині), Програми академічного обміну Erasmus+ (у Польщі й Словаччині), Стипендій Фондації Дому наук про Людину (Париж, Франція), Таємного Державного архіву Пруської культурної спадщини (Берлін, Німеччина), зимових та літніх шкіл і курсів у Варшаві, Вроцлаві (Польщі), Будапешті, Дебрецені (Угорщина).

Центр медієвістичних студій теж активно *співпрацює* із Посольством Республіки Угорщина у Києві (зокрема, радником з питань культури та освіти Тамашем Вічіаном) Генеральним Консульством Республіки Угорщина в Ужгороді (на чолі з Йожефом Бугайло) та Почесним Консульством Республіки Угорщина в Івано-Франківську (на чолі з Василем Вишиванюком); Посольством Литовської Республіки в Києві (на чолі з Маюсом Януконісом); Посольством Словаччини у Києві (зокрема віце-послом Матушем Корбою), іншими українськими освітніми, академічними, музейними (у Галичі, Дрогобичі, Івано-Франківську, Києві, Львові, Ужгороді, Чернівцях) і неакадемічними осередками дослідження Середньовічної історії, зокрема *"Львівським медієвістичним клубом"* і проектом *"Локальна історія"* (Львів), *"Центром середньовічних та ранньомодерних студій Symbolon"* (2017–2020), громадським просвітницьким проектом *"ЛІКБЕЗ. Історичний фронт"* (Київ), Львівським ставропігійським Успенським братством Православної Церкви України, *"Міжнародним благодійним фондом Відновлення галицького Успенського собору"*, *Угорським культурно-освітнім центром* на чолі з Мирославою Нагорняк (Івано-Франківськ), видавництвом *"Лілея-НВ"* на чолі з Василем Іваночком (Івано-Франківськ) тощо. Фахівці ЦМС систематично дають експертні оцінки на радіо та телебаченні. Зокрема брали участь у зйомках чи підготовці серії документальних фільмів, присвячених середньовічній проблематиці, як от *"Україна: повернення своєї історії"*, *"Таємниці великих українців"* (телеканал 1+1, 2016–2019), *"Творення України: сильні особистості, складні рішення"* ("Ukraine.Sense.Community", Кирило Караченцев, 2019), *"Sykehuset Telemark"* та *"Huldra Film"* (Гаральд Омланд, Осло, Норвегія, 2020–2021), репортажах та інтерв'ю на ТРК *"Карпати"*, *"Вежа"*, *"Галичина"*, *"РАІ"* у Івано-Франківську.

Вагомим аспектом є *дидактична діяльність*. Сюди входить залучення до роботи ЦМС студентської та учнівської молоді, розробка навчальних матеріалів з історії Середніх віків як для шкіл, так і вищих навчальних закладів; розробка і поступове провадження навчальних дисциплін із середньовічної історії, котрі читаються здобувачам вищої освіти при факультеті історії, політології і міжнародних відносин Державного вищого навчального закладу *"Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"* (*"Русько-угорські історичні зв'язки доби Середньовіччя (IX–XIV ст.)"*) – функціонують з 2004 р., *"Міжнародні відносини середини V – середини XVII ст.: європейський вимір"* – функціонують з 2006 р., *"Міграційні процеси та міжнародні*

ЦЕНТР МЕДИЄВІСТИЧНИХ СТУДІЙ
Кафедра всесвітньої історії
Висхідну історію, політологію і міжнародних відносин
ДНУІТ "Проворинський національний університет імені
Василя Стефаника"

Запрошує на відкриття лекцію присвячену історіографії
історії Середніх Віків

19 травня — ПАМ'ЯТКИ РОЗВИТКУ ІСТОРІОГРАФІ
ІСТОРІЇ СЕРЕДНЬХ ВІКІВ УРОДОВЖ XVI — НА ПОЧАТКУ XXI СТ.

Лекцію читатиме доктор історичних наук, кандидат богослов'я, провідний науковий співробітник Інституту історії матеріальної культури РАН (Санкт-Петербург)
Мусін Олександр Сергійович

Запрошує 26 квітня 2017 року на відкриття лекції, присвячені проблемам історії середньовічних народів в землі країни так званої "Малодальної Європи"

8.30 год. — ФЕНОМЕН ВЕЛИКОГО СТЕПУ В ІСТОРІЇ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ V—XII ст.
10.05 год. — ПОЛОВЕЦЬКІ БАБИ, ЯК ДЖЕРЕЛО ДО ВИВЧЕННЯ КОЧОВОЇ КУЛЬТУРИ XI—XIII ст.

Лекцію читатиме Aneta Golembiowska-Tobiasz, викладач кафедри археології Філософського факультету Західночеського університету у місті Пльзень (Чехія)

Запрошує на відкриття лекцію присвячену історії Великого Князівства Литовського і Королівства Польського

23 травня — ПОГЛЯД З СХОДУ: ІСТОРІЯ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО І КОРОЛІВСТВА ПОЛЬСЬКОГО В МІНІАТУРАХ ЛИНЕВІ О. ЛІТОНСЬКОГО ЗВЕДІННЯ XVI СТ.

Лекцію читатиме кандидат історичних наук, докторант історичного факультету Білоруського державного університету в Мінську — Олександр Мартинюк

Запрошує на відкриття лекцію присвячену біографії алемінішка короля Русі Данила Романовича — галицького князя Ростислава Михайловича (бл. 1219 — до 1264)

24 травня — ГАЛИЦЬКИЙ КНЯЗЬ ТА ГОСПОДАР МАЧИН РОСТИСЛАВ МИХАЙЛОВИЧ: СТОРИКНИ ІНОГРАФІ

Лекцію читатиме Дора Гарді, професор Університету міста Новий Сад (Сербія)

Початок о 10.05 - Аудиторія 25 (Центр, корп. ПНУ)

відносини в Європі X–XV ст.", "Актуальні проблеми сучасної медієвістики", "Гендерні студії з історії Русі X–XIV ст.", "Джерела до вивчення української історії в країнах Центрально-Східної Європи" – функціонують з 2016 р., "Русько-польські історичні зв'язки доби середньовіччя X–XIV ст." – функціонують з 2021 р.), робота з організації мовних курсів, необхідних для середньовічних студій (латина, середньогрецька, польська, англійська, німецька та ін.), проведення на базі Центру систематичних публічних лекцій, семінарів, практикумів та шкіл за участі відомих вітчизняних і зарубіжних медієвістів. *Дидактична і популяризаторська* робота також полягає у проведенні на базі Глушківського навчально-виховного комплексу позашкільних курсів "Історичне краєзнавство" та в рамках роботи Городенківської філії Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді курсів "Археологічне краєзнавство", а також підготовки методичних рекомендацій на тему "Екскурсійні маршрути Давнього Галича в контексті позакласної роботи учителів суспільствознавчих дисциплін".

Впродовж 2016–2020 рр. ЦМС зі своїми публічними виступами відвідали доктор історичних наук, кандидат богослов'я, провідний науковий співробітник Інституту історії матеріальної культури Російської Академії наук в Санкт-Петербурзі Олександр Мусін; викладач кафедри археології Філософського факультету Західночеського університету в м. Пльзень (Чехія) Анета Голембьовська-Тобіаш; доктор історичних наук завідувач кафедри історико-культурної спадщини Білорусі Республіканського інституту вищої школи

в Мінську (Білорусь) доцент Олексій Мартинюк; професор Філософського факультету Університету міста Новий Сад (Сербія) Дюра Гарді; ординарний професор Школи історичних наук Національного дослідницького університету "Вища школа економіки" (Москва, Росія) Ігор Данилевський; доцент кафедри слов'янського мовознавства Факультету слов'янських філологій Софійського університету імені Святого Климента Охридського (Болгарія) Албена Стаменова; доктор філософії (PhD), співробітник Археологічного музею у Кракові (Польща) Радослав Лівох; доктор габілітований, науковий працівник Інституту історії імені Тадеуша Мантойффля Польської Академії наук (Варшава) Адріан Юсупович; доцент Теологічного факультету Університету Любляни та Факультету права і промисловості Католицького інституту (Словенія) Симон Малменвалл.

Із 2021 р. започатковано проведення постійно діючого семінару, організованого й за підтримки партнерських структур та інституцій. Так спільно із Національним заповідником "Давній Галич" 21 січня та 25 березня 2021 р., відповідно, було проведено наукові онлайн-семінари на тему "Галич і Галицька земля у дослідженнях о. Антонія Петрушевича (1821–1913)" та "Галич та Галицька земля часів князя Мстислава Мстиславовича Удатного", а також 19 травня 2021 р. на тему "Галич як столичне місто держав Ростиславовичів та Романовичів".

Поширення знань про Середньовічну історію та розвиток наукової комунікації забезпечувався через проведення в рамках роботи ЦМС наукових конференцій, присвячених різним проблемам медієвістики. Від 2011 р.

ЦЕНТР МЕДІЄВІСТИЧНИХ СТУДІЙ
кафедри всесвітньої історії
Факультету історії, політології і міжнародних відносин
ДВНЗ "Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника"

запрошує на вікіриту лекцію, присвячену
проблемам методології історії:

**13 листопада — ІСТОРИЧНА ТЕКСТОЛОГІЯ ТА НАУКОВА
РЕКОНСТРУКЦІЯ ІСТОРИЧНИХ ФАКТІВ**

Лекцію читатиме: Ігор Данилевський, доктор історичних наук,
ординарний професор Школи історичних наук Національного
дослідницького університету "Вища Школа економіки"
(Москва, Росія)

запрошує на вікіриту лекцію, присвячену середньовічній історії
Русі та проблемам поширення латинської архаїки у сучасній
українській мові:

**13 листопада — ГЕОМІТРИЗМ ВІДКРИТТЯ СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ ІСТОРІЇ
РУСИ В КОДАХ ТА ДІАКРИТИЧНО-ДАВНЬОВІСЬКАРТИМІ В
УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ**

Лекцію читатиме: Албена Стаменова, доцент кафедри слов'янського
мовознавства Факультету слов'янських філологій Софійського
університету імені Святого Климента Охридського (Софія, Болгарія)

запрошує на вікіриту лекцію, присвячену проблемам хронології та типології
археологічних пам'яток ранньосередньовічної Русі:

**2 травня — ПРОБЛЕМИ ТИПОЛОГІЇ ХРОНОЛОГІЇ
РАНЬОСЕРЕДНЬОВІЧНИХ ПАМ'ЯТОК ПІВДЕННО-
ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ РУСІ**

Лекцію читатиме: Радослав Лівох, доктор філософії (PhD), співробітник
Археологічного музею у Кракові (Польща)

запрошує на вікіриту лекцію, присвячену питанням
Галицько-Волинського літопису (хроніка Романовичів) XIII ст.:

**22 листопада — ДЕЯКІ КОЛКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ХРОНІКИ XIII ст.**

Лекцію читатиме: Адріан Юсупович, науковий працівник Інституту історії
імені Тадеуша Мантойффля Польської академії наук (Варшава)

Початок о 9.00 годиноі — Читальний зал імені Богдана Гаврилівича
(Потрапляєний корпус ІНУ)

*Учасники Міжнародної наукової конференції серії Colloquia Russica,
Series II "Середньовічна Русь: проблеми термінології".
25–27 травня 2017 р. Івано-Франківськ – Галич*

особисто Мирослав Волощук (а з 2016 р. – ЦМС) є постійним співорганізатором Міжнародної наукової конференції серії *Colloquia Russica* (основний організатор – др. Віталій Нагірний, Ягелонський університет, Краків, Польща), що проходили у Кракові (2010, 2015, 2019), Варшаві (2012), Перемишлі (2012, 2018), Могільно в Польщі (2013), Спішському Подград'ї у Словаччині (2014), Пльзні в Чехії (2016), Львові (2017)¹. Дві з них відбулися на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в Івано-Франківську, зокрема впродовж 20–22 жовтня 2011 р. під назвою "*Князівства Галицької і Волинської земель в міжнародних відносинах XI–XIV ст.*"², а також впродовж 25–27 травня 2017 р. під назвою "*Середньовічна Русь: проблеми термінології*", що мала на меті артикулювати ключові методо-

¹ Волощук М. Міжнародний науковий проект "Colloquia Russica" (2010–2014 pp.). *Український історичний журнал*, 2014, № 5, 225–231.

² Orságová Z. Medzinárodná konferencia Stredoveká Rus: "Halič a Volynsko v rámci systému medzinárodných vzťahov v 11. až 15. Storočí", Ivano-Frankovsk, 20.–22. októbra 2011. *Historia nova. Štúdie k slovenským dejinám*, Bratislava, 2011, t. 2, 275–277; Kumięga M. Z gościna na Rusi. *Societas Historicorum*, 2011, № 47 (1), 16; Живачівський А., Камінська М. «Colloquia Russica». II Міжнародна наукова конференція "Князівства Галицької та Волинської земель в міжнародних відносинах (XI–XIV ст.)". *Студентські історичні зошити*, 2012, № 3, 111–112; Войтович Л. Нове в дослідженні Княжої доби. *Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної Академії наук України в 2011 р. Інформаційний бюлетень*, Львів, 2012, 97–101.

логічні проблеми сучасного медієвістичного дискурсу¹. Упродовж 25–26 червня 2021 р. ЦМС став одним із партнерів та співорганізаторів проведення на базі Інституту історії імені Тадеуша Мантойфля Польської Академії наук у Варшаві Міжнародної наукової конференції "Гедиміновичі – литовська династія, її роль та вплив у історії Центральної і Східної Європи".

Від 2010 р. при кафедрі всесвітньої історії (а з 2016 р. – при ЦМС) публікується студентське періодичне видання "Студентські історичні зошити", постійною рубрикою якого є *Studia Mediaevalia*². Від 2016 р. – за редакції М. Волощука став виходити друком збірник наукових праць "Галич" (Серія 1 і 2). У першій серії друкуються статті, присвячені проблемам історії Галича вченими з Вірменії, Польщі, Росії, Словаччини, Угорщини України, Чехії та інших країн. Натомість у Серії 2 вийшли друком праці Йосипа Пеленського (1879–1957) "Галич в історії

¹ Блануца А. Міжнародна наукова конференція "Colloquia Russica, Series II: Середньовічна Русь: проблеми термінології". *Український історичний журнал*, 2017, № 4, 224–226; Тимар І. Міжнародна наукова конференція Colloquia Russica, Series II "Середньовічна Русь: проблеми термінології", 25–27 травня 2017 р., Івано-Франківськ – Галич. *Галичина: науковий і культурно просвітний краєзнавчий часопис*, 2017, вип. 29–30, 372–374; Подберезкин Ф. Где, Ты, Русская земля? (из дневниковых записей участника Международной научной конференции Colloquia Russica. Series II: "Средневековая Русь: проблемы терминологии", Івано-Франковск – Галич, 25–27 мая 2017 г.). *Studia historica Europae Orientalis*, Минск, 2017, вып. 10, 241–250; Ерусалимский К. Середньовічна Русь: проблеми термінології, за ред. Мирослава Волощука і Віталія Нагірного. Івано-Франківськ–Краків 2018, 355 с. (Серія: Colloquia Russica, Series II, vol 4). *Colloquia Russica. Publication from the 9th International Scientific Conference, Przemyśl, 5th–8th December, 2018*, ed. Vitaliy Nagirnyy and Tomasz Pudłocki. Kraków: Historia Iagiellonica; Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Preymyślu, 2019, series I, vol. 9: Rus' and Poland (10th–14th centuries), 384–389; Rier Ya. Mediaeval Rus – Problems of Terminology, Ed. Myroslav Voloshchuk and Vitaliy Nagirnyy, Ivano-Frankivsk-Krakow 2018, 355 R, IL. *Rocznik Przemyski. Historia*. 2019, R. 55, № 1 (22), 279–284.

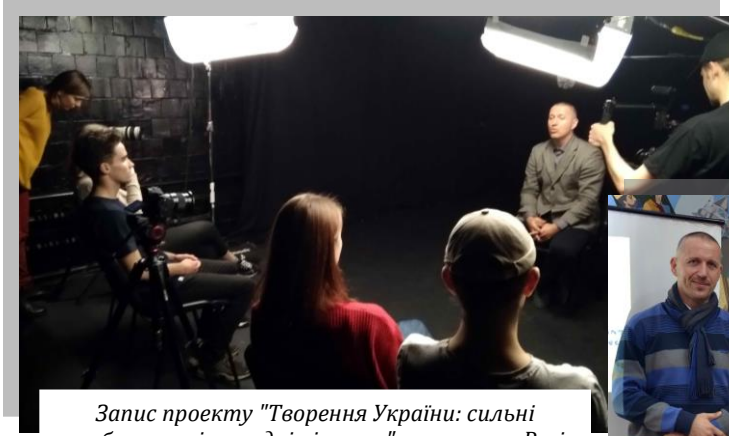
² Волощук М. Студентські історичні зошити. – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2010–2018. *Український історичний журнал*, 2018, № 5, 232–234.

середньовічного мистецтва на основі археологічних досліджень та архівних джерел" (україномовний переклад з польськомовного видання 1914 р. у Кракові), Ігоря Коваля (1960–2019) *"Вітольд Ауліх та археологічні студії княжого Галича"*, *"Ярослав Пастернак – дослідник "Галицької Трої"*" (у співавторстві з Анною Жолоб та Андрієм Стасюком), В'ячеслава Корнієнка *"Епіграфіка сакральних пам'яток Галича (XII–XIX ст.)"*, японського історика Тору Сенґі *"Галицька та Руська землі у взаємовідносинах з Угорщиною XI–XIII сторіч"*. На завершальному етапі – підготовка упродовж 2021 р. перевидання книги Лева Чачковського (1867–1933) та Ярослава Хмільєвського (1895–1965) *"Княжий Галич"*, а також перекладу з угорської праць професорки Печського університету (Угорщина) Марти Фонт *"Галич в системі русько-угорських відносин XI–XIII ст."*.

Із запланованого – переклад з іноземних мов або ж – за потреби – адаптація сучасною українською та видання робіт з історії Галича та Галицької землі Антіна Петрушевича (1821–1913), Ісидора Шараневича (1829–1901), Мора Вертнера (1849–1921), Онтала Годінки (1864–1946), Олександра Чоловського (1865–1944), Ярослава Пастернака (1892–1969), а також сучасних польських (Ева Кубіца, Даріуш Домбровський, Адріан Юсупович), російських (Олег Іоаннісян), словацьких (Мартін Гомза, Марек Клати, Наташа Прохазкова) та угорських авторів.

За активної співпраці з Українським католицьким університетом у Львові було підготовлено факсимільне видання Галицького Євангелія XII ст., а також доповнення *"Духовна спадщина Давнього Галича"* (2018 р.). Натомість, співпрацюючи з Центром польської культури і європейського діалогу у Івано-Франківську та Центром історичних досліджень у Варшаві (Польща), 2018 р. вдалося видати друком працю уродженця Станіслава, польського історика Чеслава Хованця (1899–1967) *"Історія станіславівської фортеці (1662–1812)"* (в оригіналі – Czesław Chowaniec, *"Historia twierdzy stanisławowskiej (1662–*

Запис проекту "Творення України: сильні особистості, складні рішення" про короля Русі Данила Романовича. 21 грудня 2019 р. Київ

Після лекції на запрошення. Директор ЦМС Мирослав Волошук із проф. Адріаном Юсуповичем (науковий працівник Інституту історії імені Тадеуша Мантойфля Польської Академії наук, Варшава). 22 листопада 2018 р.

Робочі миті. Колектив Центру медієвістичних студій (5 січня 2019 р.). Зліва – направо: Михайло Климович, Андрій Носенко, Ірина Тимар, Андрій Стасюк, Мирослав Волошук, Остап Кардаш

Після лекції на запрошення. Доц. Олексій Мартинюк (Мінськ, Білорусь). 23 травня 2017 р.

Після лекції на запрошення. Проф. Дюра Гарді (Новий Сад, Сербія). 24 травня 2017 р.

1812)», redakcja naukowa Myrosław Wołoszczuk, Norbert Mika, Zenowij Fedunkiw), підготовлену на основі віднайдених М. Волощуком у вересні 2015 р. авторських рукописів з Польської бібліотеки в Парижі. Паралельно ведеться переклад цієї книги українською мовою. Активно ЦМС долучений і до реконструкції Палацу Потоцьких в Івано-Франківську, вивчення спадщини цього непересічного об'єкта.

Необхідна динаміка та відчуття важливості зробленого і запланованого скріплюється насамперед любов'ю до улюбленої справи.

Мирослав ВОЛОЩУК

доктор історичних наук, професор,
Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський
національний університет імені Василя Стефаника",
(Україна, Івано-Франківськ), myrkomyrko79@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1737-7205>